

Guía Docente

Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Semiótica e Psicoloxía da Percepción	Código	771G01031	
Titulación	Grao en Enxeñaría de Deseño Industrial e Desenvolvemento do Produto			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Comesaña Comesaña, Patricia	Correo electrónico	p.comesanac@udc.es	
Profesorado	Comesaña Comesaña, Patricia	Correo electrónico	p.comesanac@udc.es	
Web	http://www.eudi.udc.es			
Descrición xeral	Aplicación da semiótica e da psicoloxía da percepción aos procesos do deseño industrial.			

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	Aplicar o coñecemento das diferentes áreas involucradas no Plano Formativo.
A2	Capacidade de comprensión da dimensión social e histórica do Deseño Industrial, vehículo para a creatividade e a búsqueda de solucións novas e efectivas.
A3	Necesidade dunha aprendizaxe permanente e continua (Life-long learning), e especialmente orientada cara os avances e os novos produtos do mercado.
A4	Traballar de forma efectiva como individuo e como membro de equipos diversos e multidisciplinares.
A5	Identificar, formular e resolver problemas de enxeñaría.
A6	Formación ampla que posibilate a comprensión do impacto das solucións de enxeñaría nos contextos económico, medioambiental, social e global.
A7	Capacidade para deseño, redacción e dirección de proxectos, en todas as súas diversidades e fases.
A8	Capacidade de usar as técnicas, habilidades e ferramentas modernas para a práctica da enxeñaría.
A9	Capacidade para efectuar decisións técnicas tendo en conta as súas repercusións ou costes económicos, de contratación, de organización ou xestión de proxectos.
A10	Comprensión das responsabilidades éticas e sociais derivadas da súa actividade profesional.
B1	Capacidade de comunicación oral e escrita de maneira efectiva con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B2	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo para cuestionar a realidade, buscar e propoñer solucións innovadoras a nivel formal, funcional e técnico.
B3	Aprender a aprender. Capacidade para comprender e detectar as dinámicas e os mecanismos que estruturan a aparición e a dinámica de novas tendencias.
B4	Traballar de forma colaborativa. Coñecer as dinámicas de grupo e o traballo en equipo.
B5	Resolver problemas de forma efectiva.
B6	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B7	Capacidade de liderado e para a toma de decisións.
B8	Traballar nun entorno internacional con respecto das diferencias culturais, lingüísticas, sociais e económicas.
B9	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo.
B10	Capacidade de organización e planificación.
B11	Capacidade de análise e síntese.
B12	Comprensión das responsabilidades éticas e sociais derivadas da súa actividade profesional
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables.
C7	Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sostible ambiental, económico, político e social.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecementos da análise semiótica e emprego da terminoloxía básica	A2 A6	B2 B3 B9 B11	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7
Capacitamento no manexo das ferramentas da análise dun obxecto	A1 A5 A7 A8	B3 B4 B5 B6 B7 B8	C3
Coñecemento e emprego da terminoloxía básica da psicoloxía da percepción	A3 A4 A9 A10	B1 B2 B10 B12	C7

Contidos	
Temas	Subtemas
I. APROXIMACIÓN Á SEMIÓTICA	<ul style="list-style-type: none"> · Conceptos introdutorios. . Do signo ao texto . Do texto ao discurso · Signo lingüístico vs. signo visual. · Semiótica simbólica, icónica e indicial.
II. SEMIÓTICA ICÓNICA. ANÁLISE DE IMAXES VISUAIS.	<ul style="list-style-type: none"> · A imaxe. Definición. Natureza e orixe. · Poética e deseño: semiótica das mensaxes visuais. · O signo icónico: referente, significante e tipo. · O problema da iconicidade. · O signo plástico: textura, forma e color. . Innovación e deseño . O sistema dos obxectos e a economía política do signo

III. INTRODUCCIÓN A PSICOLOXÍA DA PERCEPCIÓN.	<ul style="list-style-type: none"> · Conceptos introdutorios. · Psicofísica básica · A percepción visual: sensación e percepción. · As experiencias perceptivas. · Teorías clásicas da percepción humana. · Teoría e medida da discriminación psicofísica · Cuantificación da magnitude perceptiva e da información do estímulo · A atención e as emocións dende os obxectos.
IV. CONDICIONANTES DA PERCEPCIÓN HUMANA.	<ul style="list-style-type: none"> · Estabilidade da experiencia perceptiva · Paradigmas perceptivos. · Luz e imaxes. · Percepción da cor. · Percepción da forma e textura. · Percepción do espazo, do movemento e no visual. · Influencias cognitivas na percepción. · Novidade e complexidade: determinantes da preferencia e do sentimento. · Desenvolvemento perceptivo.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Prácticas de laboratorio	A4 A7 A8 A9 B1 B4	15	21	36
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 A10 A6 B2 B3 C5 C6 C7	12	25	37
Traballos tutelados	A2 A4 A6	11	31	42
Proba mixta	B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 C1 C2 C3 C4	1	31	32
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	No laboratorio levaranse a cabo exercicios individuais e/ou en grupo, que se entregarán ao remate da clase ou (de non ser o caso) na forma estimada pola profesora. Estes exercicios poñerán en práctica algúns dos aspectos tratados nas sesións maxistras e aulas teóricas.
Sesión maxistral	Explicación oral dos contidos teóricos do temario apoiada e complementada co uso de medios audiovisuais. En ocasións utilizaranse preguntas para desenvolver unha discusión dirixida en torno a un tema concreto.
Traballos tutelados	Ao longo da materia o alumnado desenvolverá un traballo proposto polo profesor. (Presencial e traballo autónomo do alumnado). Partindo dun formato seminario dun tema concreto, realizarase unha aproximación á realidade estudada a través da aprendizaxe activa do alumno e búsqueda de información.
Proba mixta	Test e pregunta curtas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Prácticas de laboratorio	O desenvolvemento das actividades prácticas, ao igual que durante o traballo tutelado, estará permanentemente tutorizado polo profesor.
Proba mixta	Ademáis da resolución de dúbidas o profesor interverá no proceso de execución dos exercicios prácticos e/ou traballo para incorporar novas perspectivas que poidan mellorar o proceso.
Traballos tutelados	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	A4 A7 A8 A9 B1 B4	No laboratorio levaranse a cabo pequenos exercicios individuais e en grupo, que se entregarán ao remate da clase ou (de non ser o caso) na forma estimada polo profesor.	40
Proba mixta	B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 C1 C2 C3 C4	Test e pregunta curtas.	30
Traballos tutelados	A2 A4 A6	Ao longo da materia o alumnado desenvolverá un traballo proposto polo profesor. (Presencial e traballo autónomo do alumnado). Partindo dun formato seminario dun tema concreto, realizarase unha aproximación á realidade estudada a través da aprendizaxe activa do alumno e búsqueda de información.	30

Observacións avaliación
<p>Para aprobar a materia é necesario ter aprobada a parte das prácticas de laboratorio e o traballo proposto, así como a proba mixta. Os alumnos deberán entregar os traballos prácticos segundo os criterios estipulados pola docente. A avaliación da convocatoria extraordinaria será igual á ordinaria. A docente poderá adaptar algunha ferramenta de avaliación por causas xustificadas. Cada traballo ou exercicio práctico non entregado en tempo e forma estipulado supón a súa anulación. Ortografía: as posibles faltas de ortografía nos traballos ou prácticas supoñen unha penalización na cualificación. Os estudantes con dispensa académica deben contactar co profesor ao comezo do curso, vía Moodle ou correo electrónico, para acordar un itinerario personalizado para compensar as ausencias das clases maxistras e as horas de traballo na aula. Todos os aspectos relacionados con ?dispensa académica?, ?dedicación ao estudo?, ?permanencia? e ?fraude académica? rexeranse de acordo con a normativa académica vixente da UDC.</p>

Fontes de información	
Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Norman, D. (1998). Psicología de los objetos cotidianos. Hondarribia - Copley, P. y Jansz, L. (2004). Semiótica para principiantes. Era Naciente - Braudrillard, J. (1997). El sistema de los objetos. Siglo XXI - Dember, W. (1990). Psicología de la percepción. Alianza Psicología - Fraenza, F. y Perié, A. (2015). El diseño. Del sentido a la acción. Editorial brujas Luna, M. D, Tudela, P., Percepción visual. Madrid: Trotta, 2006. Arnheim, R., Arte y percepción visual. Madrid: Alianza, 2002. Lillo, J., Psicología de la percepción. Madrid: Debate, 1993. Dember, W., Psicología de la percepción. Madrid: Alianza, 1990. Sebeok, T., Signos, una introducción a la semiótica. Barcelona: Paidós, 1996. Sudjic, D., Il Linguaggio delle cose. Edizione Laterza, 2009. Deni, M. y Proni, G., La semiótica e il progetto. Milán. FrancoAngeli, 2008. Polidoro, P., Che cos'è la semiótica visiva. Roma, Carocci, 2008 Costa, J., Diseñar para los ojos. Barcelona, Costa Punto Com, 2008.
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Rodríguez, R. y Mora, K. (2002). Frankenstein y el cirujano plástico. Una guía multimedia de semiótica de la publicidad. Alicante: Universidad de Alicante - Marín, J.M. (2016). Breviario de diseño industrial. Función, estética y gusto. Cátedra - Bajar Eco, U. (1999). La estructura ausente. Lumen - Barthes, R. (1990). La aventura semiológica. Paidós

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente

Márketing/771G01032

Historia da Arte e do Deseño/771G01038

Estética/771G01040

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Márketing/771G01032

Historia da Arte e do Deseño/771G01038

Observacións

1.- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:1.1. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático1.2. Realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos1.3. De se realizar en papel:- Non se empregarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a impresión de borradores.2.- Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural3.- Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais4.- Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores de ambos os sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...)5.- Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade6. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas7. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías